

KỸ THUẬT CHỌN TÔM SÚ GIỐNG

Hiện nay, Thừa Thiên Huế đang chuẩn bị bước vào vụ nuôi tôm năm 2010 (theo lịch ngày 16 tháng 3). Để giúp bà con có thêm thông về kỹ thuật chọn giống tôm sú, chúng tôi xin giới thiệu đến bà con một số kỹ thuật và kinh nghiệm chọn giống như sau:

Để chọn được con giống tốt bà con cần tuân thủ các bước sau:

1. Lựa chọn trại giống: Nên chọn trại sản xuất có uy tín, giống được sản xuất tại chỗ, tôm được đẻ lần 1 hoặc lần 2. Khi chọn trại giống để mua bà con nên tìm hiểu kỹ các thông tin về quá trình sản xuất như: Nhật ký sản xuất (nếu có), tại thời điểm cho đẻ tôm mẹ có bị dịch bệnh hay không, giấy chứng nhận kiểm dịch tôm, giấy kiểm tra mẫu qua máy PCR liên quan đến bể giống(nếu có).

2. Các chỉ tiêu cần quan tâm lựa chọn cụ thể như sau:

Theo dõi bể tôm

Cần kiểm tra tôm Post hai lần, vào 7 ngày và 1 ngày trước lúc thả nhằm xác định tỉ lệ chết và sức tăng trưởng của tôm. Nếu đàn tôm sinh trưởng kém và tỉ lệ chết cao thì không mua. Để kiểm tra số lượng tôm chết nên xem tôm vào lúc sáng sớm hay chiều tối trước khi xiphon và thay nước.

Hoạt động của tôm

Tôm Post khoẻ khi bơi cơ thể thẳng, phản ứng nhanh với tiếng động, bơi chủ động ngược dòng và bám vào thành chậu. Có thể kiểm tra bằng cách dùng vợt để vớt một ít tôm ngay ở vòi sục khí cho vào chậu sau đó khuấy tròn và quan sát. Khi nước ở trạng thái yên tĩnh tôm sẽ có khuynh hướng bám vào thành nhiều hơn là bị nước cuốn vào giữa thau hay chậu. Các tôm bột không khoẻ sẽ lơ lờ, không phản ứng, bị dòng nước cuốn vào giữa và cơ thể cong vẹo khi bơi lội.

Kích cỡ

Khó ước lượng chính xác giai đoạn phát triển của tôm Post. Sự phát triển này không những chỉ ảnh hưởng bởi thời gian mà còn bị ảnh hưởng bởi điều kiện nuôi. Vì lí do đó xác định tuổi của tôm Post cũng rất khó khăn cho nên người ta thường dựa vào chiều dài để chọn tôm Post. Tuy nhiên, nên tránh chọn những đàn tôm mặc dù đạt kích cỡ nhưng lại sinh trưởng chậm. Tốt nhất nên chọn tôm có chiều dài từ 13mm trở lên và ở giai đoạn Post 15. Tôm Post chọn cũng phải có kích thước đồng đều. Mặc dù vẫn thường thấy một số lượng nhỏ tôm có kích thước nhỏ ở hầu hết các lô nhưng tỉ lệ này không nên quá 5%.

Màu sắc

Màu sắc của tôm Post cũng là chỉ tiêu để đánh giá chất lượng tôm. Tuy nhiên, không có nhiều dấu hiệu về ảnh hưởng của giai đoạn lột vỏ đến màu sắc của tôm. Sự hiện diện tế bào sắc tố ở nhánh chân đuôi làm cho đuôi tôm xò ra đó chính là các dấu hiệu rất tốt về giai đoạn phát triển. Nếu như chân đuôi không hiện diện sắc tố, có thể làm cho chân đuôi khép lại, đó là tôm Post chưa phát triển đầy đủ để thả nuôi. Nếu được, nên quan sát tôm ở dưới kính hiển vi và đánh giá sự căng phồng của các tế bào sắc tố ở phần bụng. Ở tôm Post khỏe, các tế bào sắc tố thường xuất hiện dưới dạng những đốm nhỏ có dạng hình sao. Ở tôm Post yếu, các tế bào sắc tố thường lan rộng làm thành những vạch nối tiếp nhau phía dưới phần bụng. Việc quan sát các tế bào sắc tố phải được thực hiện càng sớm càng tốt, vì chỉ cần để mẫu tôm khỏe mạnh trên lam trong một thời gian ngắn các tế bào sắc tố cũng có thể lan rộng.

Tỉ số giữa chiều dày ruột và chiều dày cơ

Cơ bụng tôm phải sạch. Các nghiên cứu trên tôm Post tự nhiên cho thấy tỉ lệ giữa độ dày cơ và độ dày ruột ở đốt bụng thứ sáu nên vào khoảng 4:1. Phần cơ chiếm đầy vỏ tôm. Tuy nhiên, điều này không đúng với tôm bình thường sau khi lột vỏ. Trên thực tế, người ta thường xác định xem phần cơ chiếm trên hay dưới 50% bề dày của đốt bụng thứ sáu.

Thức ăn trong ruột

Dạ dày, gan tụy và ruột sau phải chứa đầy thức ăn.

Tỉ lệ dị hình

Phụ bộ và chùy tôm Post phải có hình dạng bình thường và không bị ăn mòn hay có màu đen. Nếu chùy có 4 - 6 gai nghĩa là tôm ở giai đoạn Post 20. Các chân và râu cũng phải nguyên vẹn.

Tôm bị bám bẩn do sinh vật bám

Tôm bị “đóng rong” do động vật nguyên sinh hay vi khuẩn được coi là dấu hiệu của chất lượng kém. Sự hiện diện của những sinh vật này cũng bị ảnh hưởng bởi giai đoạn lột vỏ. Nếu như phần lớn tôm bột bị “đóng rong” đó chính là dấu hiệu của chất lượng nước ương xấu và tôm bột không lột vỏ thường xuyên. Điều quan trọng là không chỉ xem xét các tôm yếu mà còn phải lưu ý tới sự bơi lội chủ động của tôm. Tỉ lệ sinh vật bám cao luôn gặp ở những tôm dưới đáy bể. Tôm khỏe mạnh, mặc dù bị một ít sinh vật bám vẫn có thể nuôi sau khi xử lý.

Các mầm bệnh khác

Ngoài việc kiểm tra tôm bằng mắt thường thông qua các dấu hiệu bên ngoài thì một việc quan trọng khác là phải đem mẫu tôm đi xét nghiệm PCR để xem tôm có nhiễm các bệnh như: MBV, đốm trắng, đầu vàng hay không. Nếu xét nghiệm

cho kết quả dương tính với đốm trắng, đầu vàng thì không chọn sử dụng giống này để nuôi; Đối với bệnh như MBV nếu kết quả âm tính hay dương tính 1+ thì có thể nuôi nhưng nếu lớn hơn thì không sử dụng.

- Theo dõi bề tôm.
- Hoạt động của tôm.
- Kích cỡ.
- Màu sắc.
- Tỷ lệ giữa chiều dày của ruột và chiều dày của cơ.
- Thức ăn trong ruột.
- Tỷ lệ dị hình.
- Tôm bị bám bản do sinh vật bám.
- Các mầm bệnh khác.